

dr Urszula Motowidlak

Uniwersytet Łódzki

Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny

Katedra Logistyki

Transport zrównoważony jako wartość dodana w łańcuchu dostaw

Białowieża, 11-12 września 2017

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Istota transportu zrównoważonego

3. Kierunki zrównoważenia rozwoju transportu w polityce transportowej
4. Trendy rozwoju transportu Unii Europejskiej
5. Podsumowanie

Cel artykułu

**Analiza problematyki zrównoważonego
rozwoju transportu, który wskazano jako
ważny element sprzyjający osiągnięciu ładu
zintegrowanego w gospodarce światowej.**

Wprowadzenie

Kluczowym elementem unijnej polityki

transportowej jest kształtowanie rozwoju

transportu z poszanowaniem zasad

zrównoważonego rozwoju.

Transport zrównoważony

Ujęcie szerokie

Transport zrównoważony traktowany jest w konwencji ładu

zintegrowanego, który jednocześnie uwzględnia kryteria

środowiskowe, społeczne i ekonomiczne.

Cechy zrównoważonego rozwoju transportu

Generalna cecha rozwoju transportu: ZRÓWNOWAŻENIE

CECHY SPOŁECZNE:

- mobilność
- dostępność
- płynność
- bezpieczeństwo
- spójność społeczna
- integralność systemu transportowego

CECHY EKONOMICZNE:

- konkurencyjność
- warunki pracy w sektorze
- intensywność,
- infrastruktura (rozwój /modernizacja/ zainwestowanie/ nośność/ilość i jakość sieci transportowej)
- intermodalność
- rozwój rynku usług transportowych

CECHY ŚRODOWISKOWE:

- przyjazność środowiskowa transportu (minimalizacja wpływów na środowisko)
- przeciwdziałanie i likwidacja skutków transportowych zagrożeń środowiskowych

Wzorce zrównoważonego rozwoju transportu UE

Paradygmaty zrównoważonego rozwoju transportu

```
graph TD; A[Paradygmaty zrównoważonego rozwoju transportu] --- B[Paradygmat przesunięcia]; A --- C[Paradygmat rozdzielenia]; A --- D[Paradygmat efektywnego wykorzystania zasobów];
```

Paradygmat przesunięcia:

- przewozy osób
- przewozy ładunków

Paradygmat rozdzielenia:

- wzrost gospodarczy
- ograniczenie potrzeb przewozowych

Paradygmat efektywnego wykorzystania zasobów:

- wzrost mobilności
- wzrost dostępności
- wzrost konkurencyjności

Globalne tendencje i ich wpływ na sektor transportu

Transport jako istotny dział gospodarki światowej stanowi

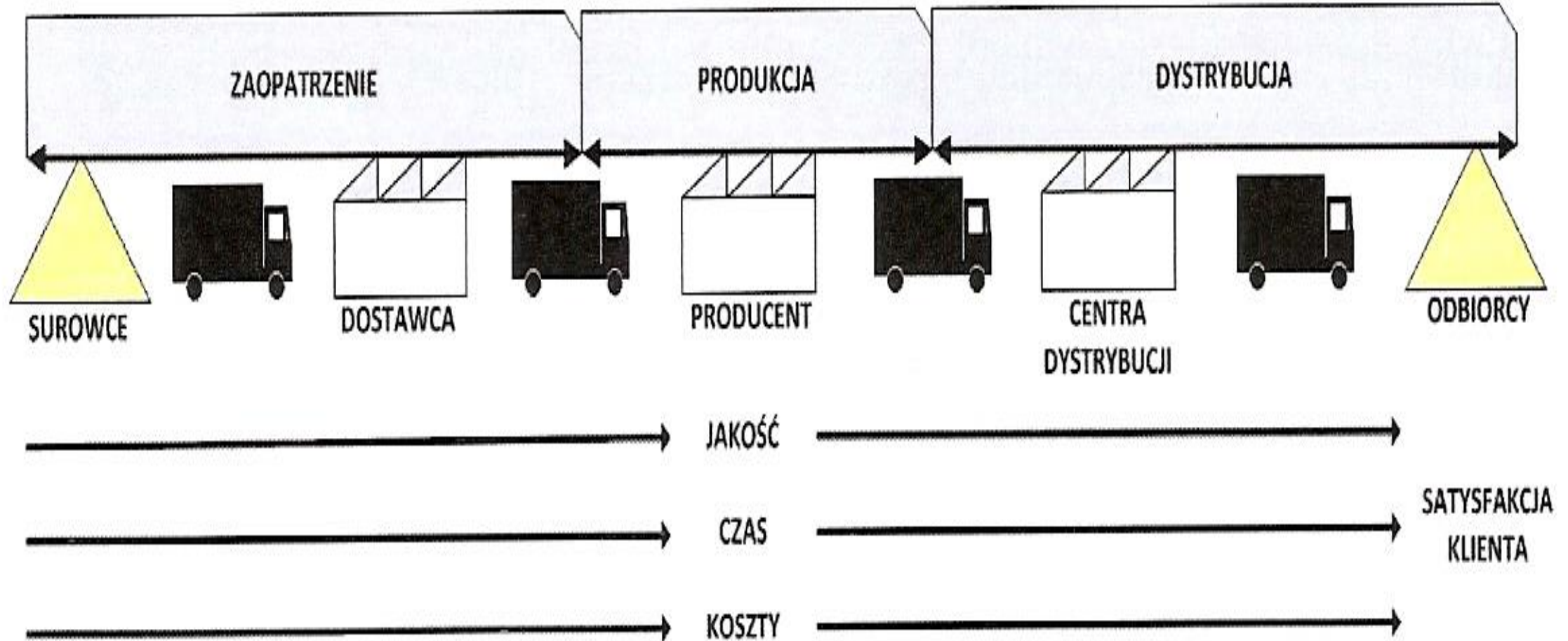
czynnik sprawczy wielu zjawisk i procesów, a także dział

przyjmujący na siebie zobowiązanie uczestnictwa w tych

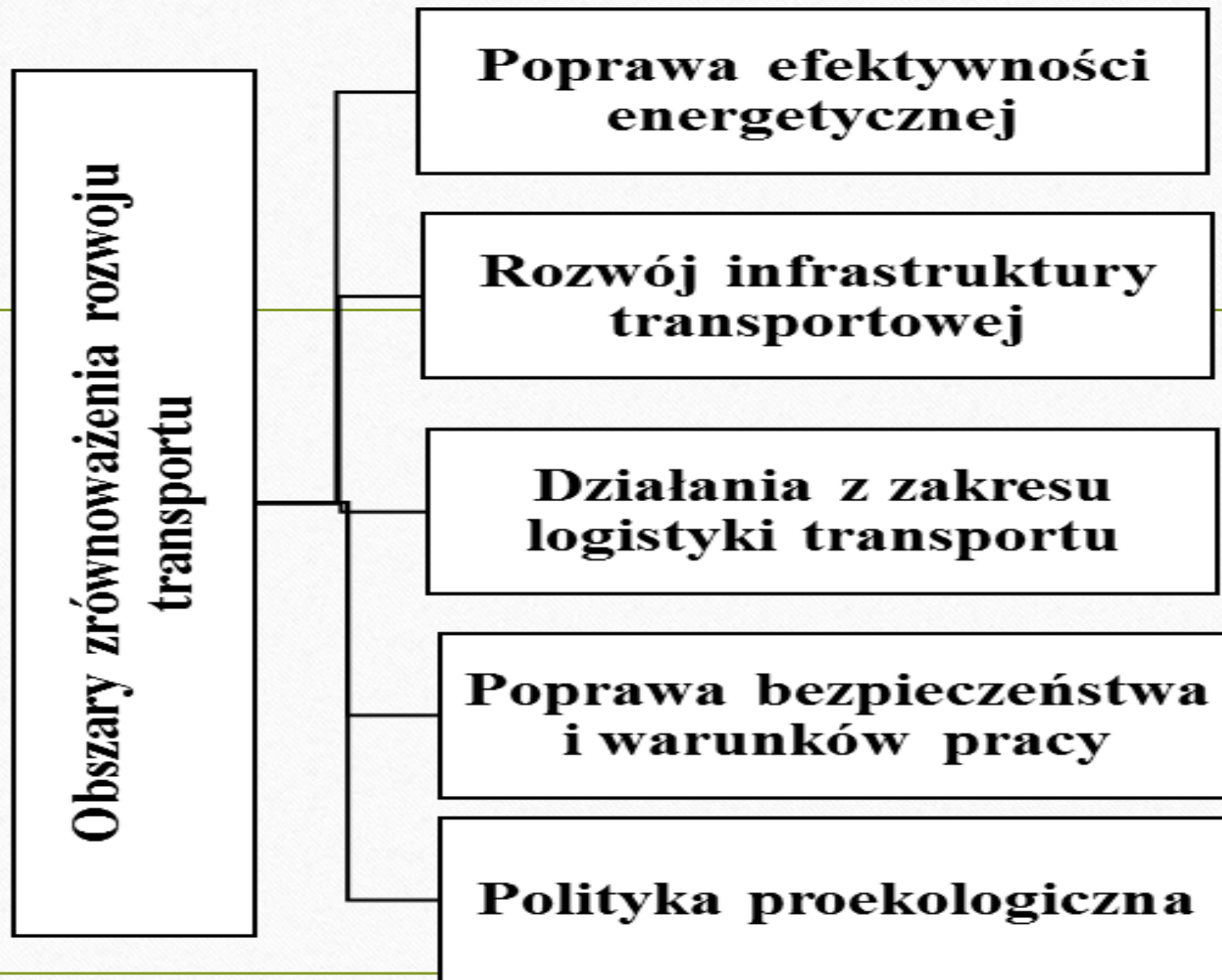
procesach na warunkach dyktowanych przez gospodarkę,

społeczeństwo i środowisko naturalne.

Rola transportu w procesach społeczno-gospodarczych

Działania na rzecz zrównoważenia rozwoju transportu Unii Europejskiej

Stopnie złożoności rozwoju konkurencyjnego i zasobooszczędnego transportu w Unii Europejskiej

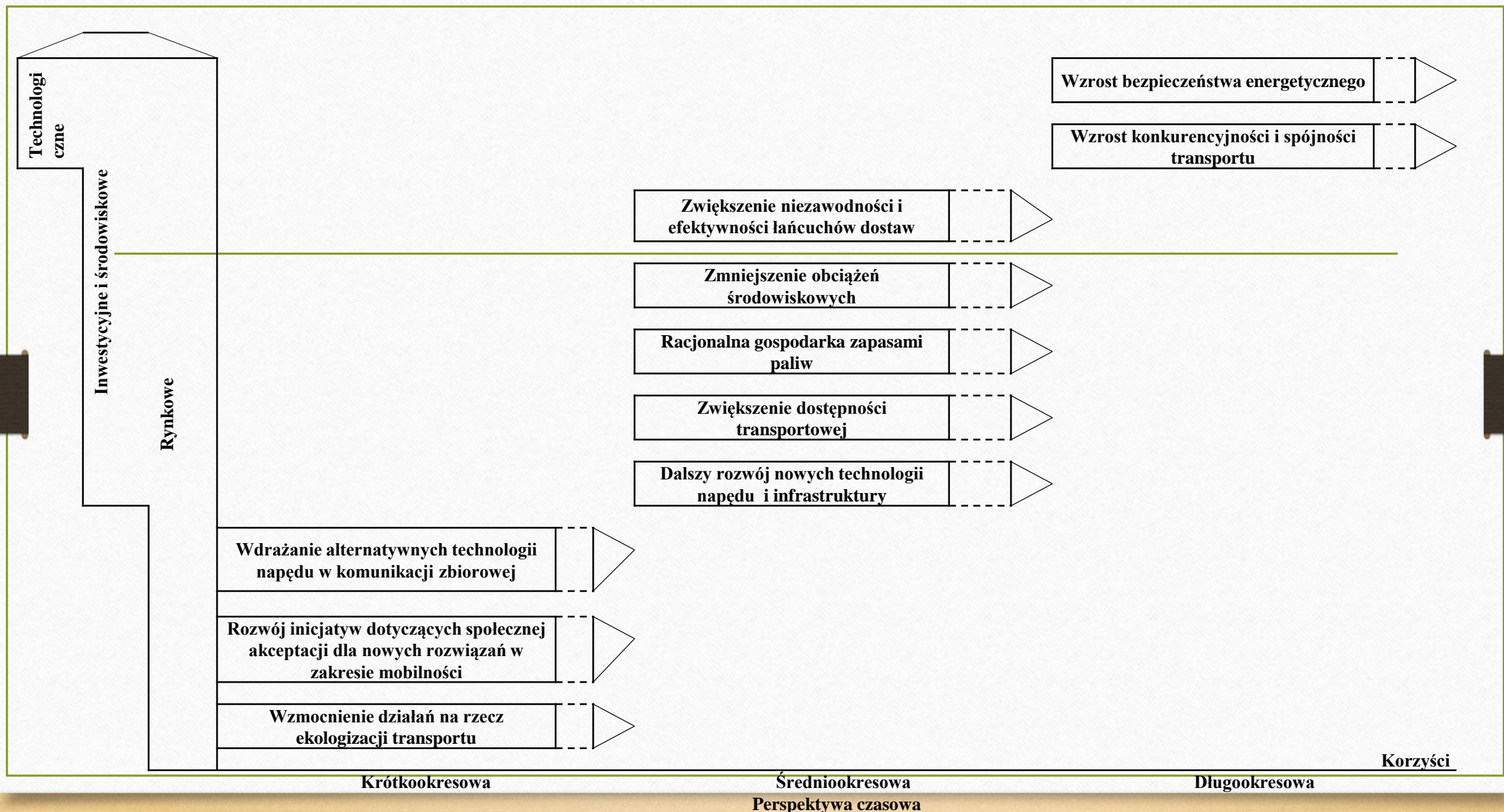
Stopień złożoności ekonomicznej i technologiczno-organizacyjnej

Wysoki	<p>Działania techniczno-adaptacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działalność badawczo-rozwojowa, – reorganizacja struktury przedsiębiorstw, – reorganizacja kadry pracowniczej, – projekty demonstracyjne, 	<p>Działania w zakresie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – normalizacja specyfikacji technicznych, – koszty (inwestycyjne i środowiskowe) rozwoju i utrzymania infrastruktury – koszty wspólnej polityki energetycznej,
	<ul style="list-style-type: none"> – ekspertyzy środowiskowe. 	<ul style="list-style-type: none"> – opodatkowanie paliw obliczone na zasilenie budżetów, – zapewnienie bezpieczeństwa operacyjnego i środowiskowego infrastruktury.
Niski	<p>Działania informacyjno-promocyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kampanie społeczne, – wydzielone pasy ruchu, – niższe opłaty za parkowanie, – doradztwo i szkolenia, – wyznaczenie stref ekologicznych. 	<p>Działania organizacyjno-legislacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – strategie władz w zakresie ekologicznego transportu, – procedury dotyczące zielonych zamówień publicznych, – zwolnienia i ulgi podatkowe, – przepisy dotyczące promowania paliw alternatywnych.
	Niski	Wysoki

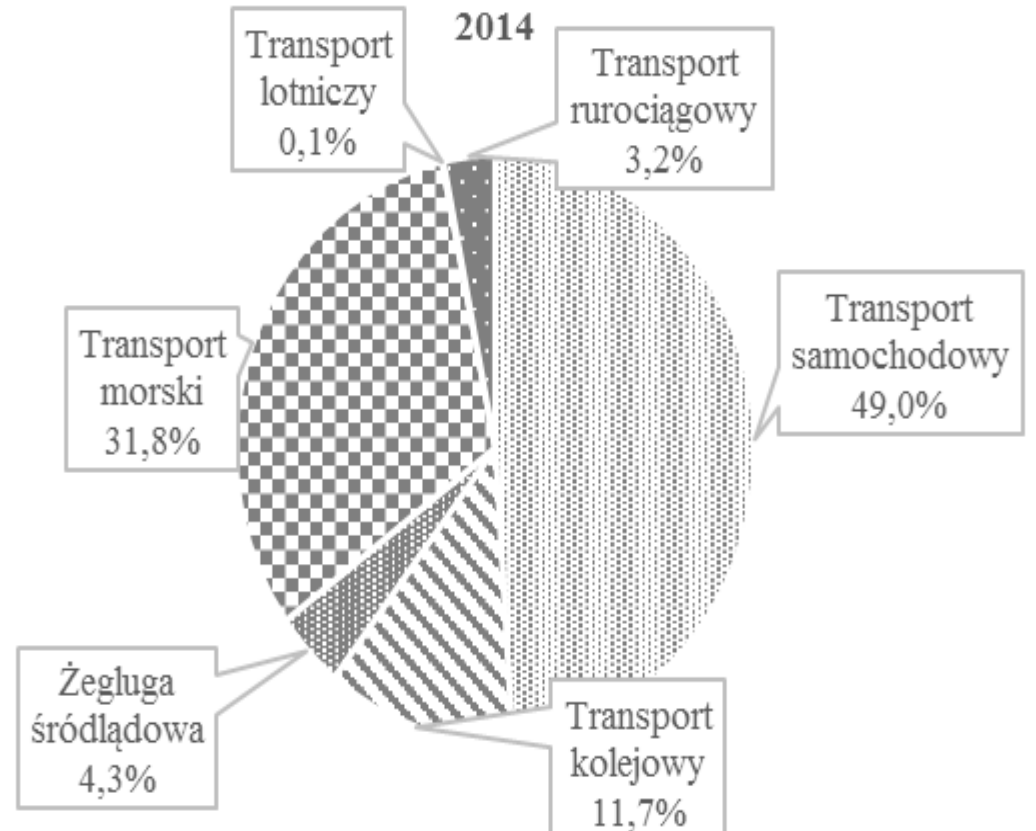
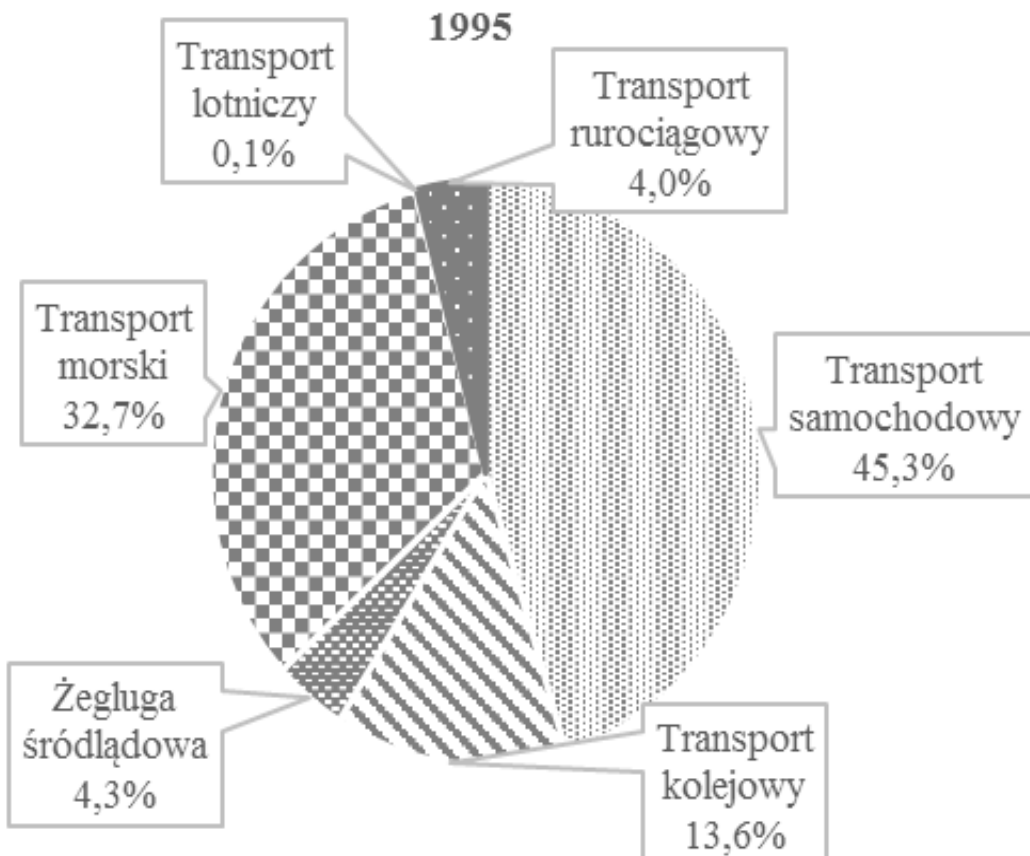
Stopień złożoności prawnej i administracyjno-informacyjnej

Zagrożenia i korzyści rozwoju konkurencyjnego i zasobooszczędnego transportu w Unii Europejskiej

Niepewność i ryzyko

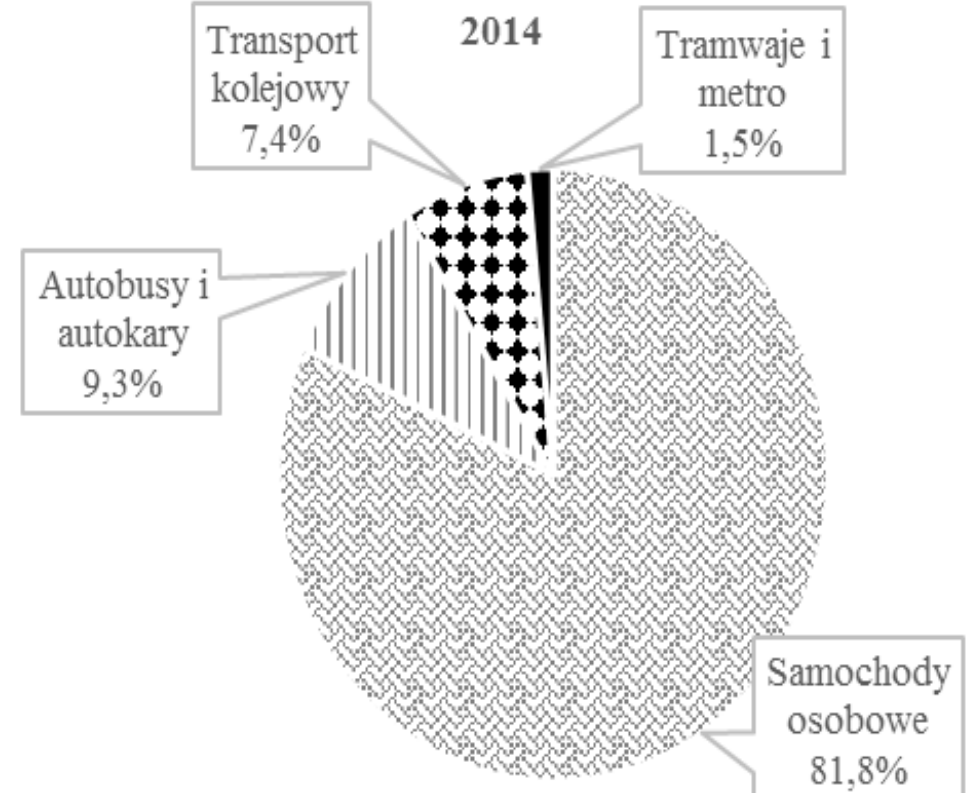
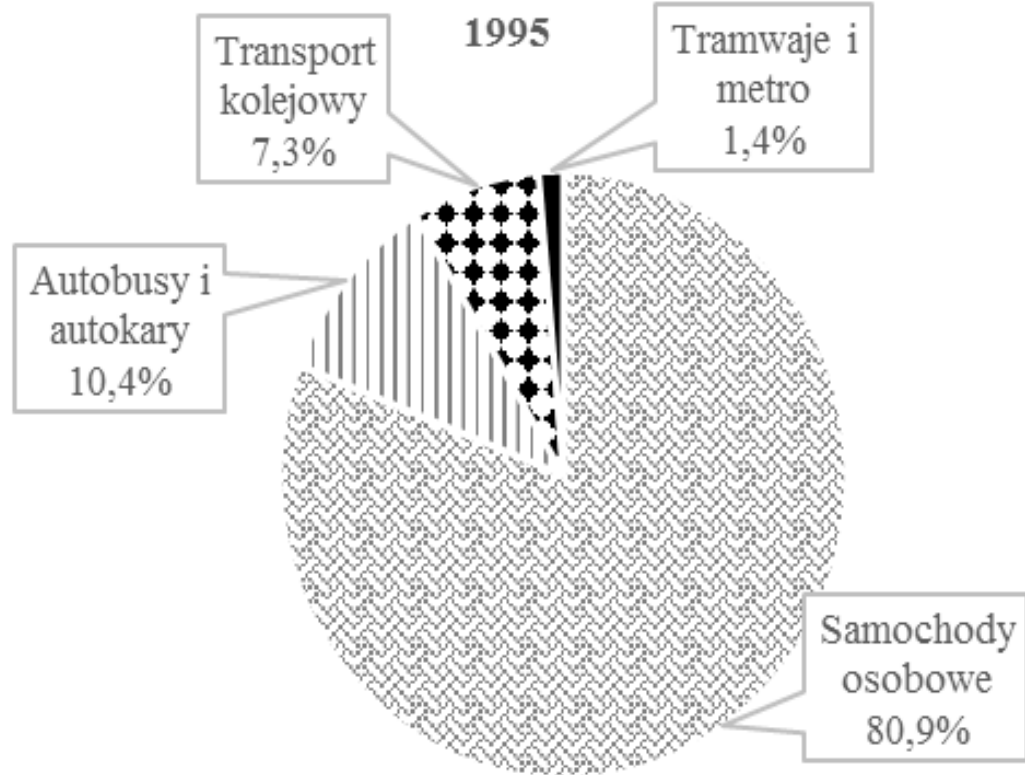

Struktura gałęziowa przewozów ładunków w UE w 1995 r. i 2014 r. (% tkm)

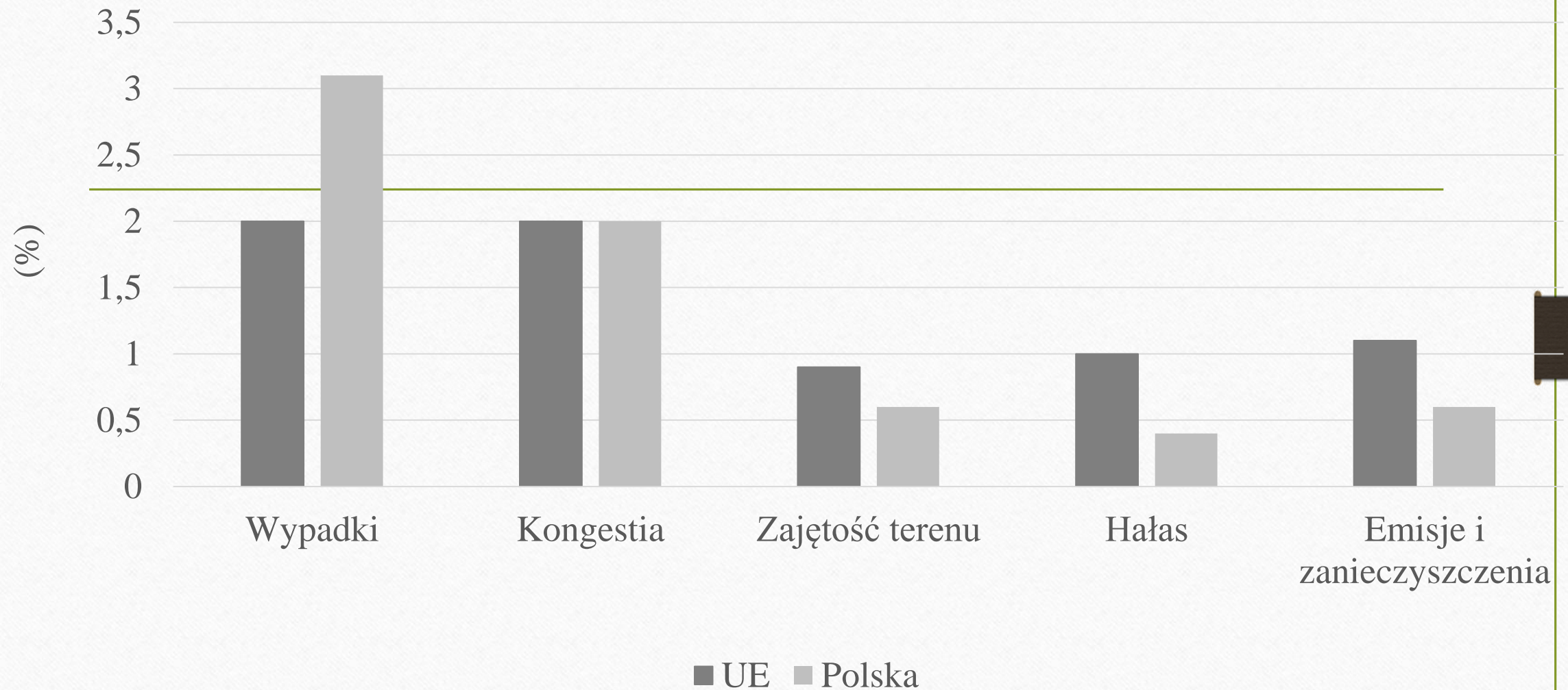
Źródło: opracowanie własne na podstawie *EU transport* [2016], s. 36].

Struktura gałęziowa w przewozach osób transportem lądowym (% pkm)

Źródło: opracowanie własne na podstawie *EU transport* [2016, s. 48].

Udział kosztów zewnętrznych transportu w PKB UE i Polski w 2013 r.

Podsumowanie

- **Postępujący proces globalizacji zmienia potrzeby i oczekiwania społeczeństwa i podmiotów gospodarczych, będących użytkownikami usług oferowanych na rynku transportowym.**
- **Efektom tych zmian jest wzrost zapotrzebowania na transport.**
- **Transport samochodowy zyskał obecnie szczególny status w życiu codziennym społeczeństwa.**
- **Gwałtowny rozwój transportu samochodowego uwydatnił negatywny jego wpływ, głównie na stan środowiska.**
- **Realizację założeń ekonomii i polityki zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do transportu można, uznać za ważny kierunek działań sprzyjający osiągnięciu równowagi między dalszym rozwojem gospodarczym i społecznym globalizującej się gospodarki światowej, a zachowaniem walorów i zasobów środowiska.**

Dziękuję za uwagę

dr Urszula Motowidlak

Katedra Logistyki

Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny UŁ

ul. Rewolucji 1905 r. nr 37/39

90-214 Łódź

umotowidlak@onet.eu